

ÖZEL BÜLTEN (...LTD.ŞTİ.) İhracatta KDV İadesine İlişkin Esaslar

Sayı: 2009/001

Tarih: 24 / 09 / 2009

Değerli müşterimiz,

Maliye Bakanlığı yayımlamış olduğu 84 Seri Nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği (R.G.: 23/11/2001; 24592) ile ihracatta katma değer vergisi iadesi işlemlerinin esaslarını belirlemiştir. Tebliğ, KDVK'nun 11 inci maddesinin (a) bendi kapsamındaki mal veya hizmet ihracının yanısıra (b) bendi kapsamındaki yolcu beraberindeki eşya ihracı ve bavul ticareti kapsamında ihracat yapanlara satılanlar dahil olmak üzere ihraç kaydıyla teslimlerden kaynaklanan katma değer vergisi iadesi taleplerinin Maliye Bakanlığınca değerlendirilmesi ve sonuçlandırılmasına yönelik düzenlemeleri içermektedir.

Tebliğ, ihracatta ve ihraç kaydıyla teslimlerde KDV iadesine ilişkin esasları üç ana başlık altında düzenlemektedir: sahte veya muhtaviyatı itibariyle yanıltıcı belgenin (SMİYB) söz konusu olmadığı iade talepleri Genel Esaslar başlığı altında, SMİYB kullanımının veya düzenlenmesinin söz konusu olduğu durumlara ilişkin iade talepleri Özel Esaslar başlığı altında, müteselsil sorumluluk uygulaması da aynı konu başlığı altında düzenlenmiştir.

Resmi Gazete'de yayımlandığı şekliyle 18 sayfa uzunluğundaki Tebliğde Genel Esaslar başlığında yer alan açıklamalar genel hatlarıyla aşağıda özetlenmiştir.

İHRACATTA KDV İADESİNİN GENEL ESASLARI

SMİYB'nin söz konusu olmadığı KDV iadesi talepleri 3 ayrı şekilde sonuçlandırılabilir: 1) İnceleme Raporu ve Teminat Aranmaksızın İade, 2) Teminat Karşılığı İade, 3) Vergi İnceleme Raporu ile İade.

1. İnceleme Raporu ve Teminat Aranmaksızın İade

- Mahsup yoluyla iade talepleri,
- Maliye Bakanlığınca belirlenen sınırı aşmayan nakden iade talepleri,
- Yeminli mali müşavir tasdik raporuna dayalı nakden iade talepleri,
- Kamuya ait kuruluşların iade talepleri,

İnceleme raporu ve teminat aranılmaksızın yerine getirilir.

1.1. Mahsup Yoluyla İade

Katma değer vergisi iade alacağının hak sahibi mükellefin kendisinin, ortaklarının veya mal ya da hizmet satın aldığı kişilerin vergi borçlarına, ithalat sırasında uygulanan vergilere, Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK) prim borçlarına mahsubu talepleri miktarına bakılmaksızın inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getirilir.

İade alacağı öncelikle mükellefin ithalde alınanlar dışındaki vergi borçlarına mahsup edilir. Artan bir miktar olursa mükellefin isteğine bağlı olarak; kendisinin ortaklarının veya mal ya da hizmet satın aldığı mükelleflerin ithalde alınanlar dahil vergi borçlarına veya SSK prim borçlarına mahsup yapılır.

İade alacağının anonim şirketlerde hamiline yazılı hisse senedi sahiplerinin vergi ve SSK prim borçlarına mahsup edilmesi mümkün değildir.

Mahsup talebinin geçerli olabilmesi için Tebliğin (I/1.1.3) bölümünde belirtilen belgelerin tamamlanması gerekir.

Aralarında mal veya hizmet alışverişi olmasa bile, iade alacağının;

- sermayelerinin %51 veya daha fazlası Devlete ait kuruluşlarda bağlı müessese, iştirak veya ortaklıkların
- sermaye şirketleri, kooperatifler, kollektif şirketler ve adi ortaklıklarda ise ortakların vergi borçlarına mahsubu mümkündür.

61 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği uyarınca Türkiye'de ikamet etmeyenlere döviz karşılığı özel fatura ile satış yapanlara ihraç kaydıyla teslimde bulunanların iade talepleri münhasıran mahsup yoluyla yerine getirilir. Bir başka ifade ile bu mükelleflere nakden iade yapılmaz.

1.1.1. Mahsup Talebi

Mahsup talebinin geçerlik kazanabilmesi için talebin bir dilekçe ile yapılması şarttır. İade alacağının sonraki dönemlerde muaccel hale gelecek vergi borçlarına mahsubunun da talep edilmesi mümkündür. Ancak bu borçlar muaccel hale geldikçe mahsup talebinin, muaccel hale gelen her borç için ayrı dilekçe verilmek suretiyle yenilenmesi gerekir.

KDV iadesi için mahsup talep dilekçesi dışında gerekli diğer belgelerin ibraz edilmiş olması halinde aksine talepte bulunuluncaya kadar, mükellefin kendi vergi borçları için mahsup talebinde bulunduğu kabul edilir.

1.1.2. Mahsup Talebinde Aranılan Belgeler

Mahsup talebi, katma değer vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine verilecek bir dilekçe ile yapılır.

Kollektif şirketler ve adi ortaklıklarda iade alacaklarının ortakların vergi borçlarına mahsubu ile ilgili dilekçeye diğer ortakların mahsup yapılmasına izin verdiğini gösteren noter tasdikli belgeler de eklenir.

Sermaye şirketleri ve kooperatiflerde ise mahsup dilekçesi tüzelkişiliği temsile yetkili kişilerce kaşe tatbik edilmek suretiyle imzalanır ve mahsubu talep edilen verginin borçlusu durumundaki ortak veya ortakların, adı, soyadı, ünvanı, bağlı olduğu vergi dairesi, vergi kimlik numarası, vergi borcunun türü, dönemi ve tutarını ihtiva eden bir liste ile ortakların da bu mahsubu talep ettiklerini belirten yazıları dilekçeye eklenir.

İade alacağının SSK prim borçlarına mahsubuna ilişkin dilekçede; katma değer vergisi iadesinin doğduğu dönem, mahsubu istenilen tutar, mahsubu istenilen primin borçlusu durumundaki kişi ve kuruluşların adı, soyadı, ünvanı, adresi, vergi dairesi, vergi kimlik numarası, prim borcunun ait olduğu SSK şubesi ve prim borcu tutarları belirtilir.

Nakden veya mahsuben iade taleplerinde dilekçenin yanı sıra iade hakkı doğuran işlem itibarıyla aşağıdaki belgelerin de vergi dairesine ibrazı şarttır.

a) Gümrük beyannameli mal ihracında

- Gümrük beyannamesi (aslı veya noter, gümrük idaresi ya da yeminli mali müşavirce onaylı örneği). Beyannamelerin aslı veya örneği yerine bunların listesinin verilmesi de yeterlidir. Bu takdirde listede beyannamenin tarihi, sayısı, ihraç edilen malın cinsi, miktarı ve tutarı gümrük kapısının ismi, varış ülkesi, imalatçının adı-soyadı veya ünvanı, intaç ve çıkış tarihlerine yer verilir.

- **Satış faturalarının fotokopisi veya listesi**
- **İhracatın gerçekleştiği döneme ilişkin olarak indirilecek katma değer vergisi listesi**
- **İhraç edilen malın bünyesine giren vergi miktarına ilişkin hesaplamaları gösterir tablo**

Dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketleri, ihracatına aracılık ettikleri mükelleflerin indirilecek katma değer vergisi listesini de verirler.

b) İhraç kaydıyla satışlarda

- Gümrük beyannamesi (aslı veya noter, gümrük idaresi ya da yeminli mali müşavirce onaylı örneği),
- İhracatın gerçekleştiği döneme ilişkin olarak indirilecek katma değer vergisi listesi,
- İhraç kaydıyla satışlara ilişkin fatura fotokopisi veya liste,
- Bavul ticaret kapsamında ihracat yapanlara satış yapılması halinde, ihracatçıdan temin edilen ve münhasıran 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre faaliyette bulunan bankalar veya özel finans kurumlarınca düzenlenmiş döviz alım belgesi aslı veya ilgili banka veya özel finans kurumu şubesinde onaylanmış örneği.

1.2. Maliye Bakanlığınca Belirlenen Sınırı Aşmayan Nakden İadeler

4 milyar lirayı geçmeyen nakden iade talepleri inceleme raporu ve teminat aranmaksızın yerine getirilir. Talep, Tebliğin (I/1.3) bölümünde sayılan belgelerin (mahsup dilekçesi yerine nakden iade talebine ilişkin dilekçe) ibraz edilmesinden ve gümrük beyannamesinin ve/veya onaylı fatura ya da özel faturaların teyidi ile aşağıda belirtilen şartların gerçekleşmesinden sonra yerine getirilir.

- İndirimli teminat uygulamasından yararlanan dış ticaret sermaye şirketlerinin bu kapsamdaki nakden iade talepleri gümrük beyannamelerinin teyidi beklenmeksizin ancak onaylı veya özel faturaların teyidinden sonra yerine getirilir
- İndirimli teminat uygulamasından yararlanan sektörel dış ticaret şirketlerinin bu kapsamdaki nakden iade talepleri, bir önceki döneme ilişkin iade talebine ait gümrük beyannamelerinin teyidinin alınması halinde cari döneme ait teyit beklenmeden ancak onaylı veya özel faturaların teyidinden sonra yerine getirilir.

İndirimli teminat uygulamasından yararlanan diğer mükellefler ile normal teminat uygulaması kapsamına giren mükelleflerin bu kapsamdaki nakden iade talepleri, teyit gerçekleşmeden yerine getirilmez. Ancak, mükelleflerin teyit işlemi beklemeden iade almak istemeleri halinde, indirimli teminat uygulamasından yararlananların iadesi gereken tutarın %100'ü diğerlerinin %200'ü tutarında teminat vermeleri şartıyla nakden iade talepleri yerine getirilir.

Teyitlerin olumlu gelmesi halinde tebliğin (I/2.1.2.1. ve I/2.1.2.2.) bölümlerinde belirtilen miktarı aşan teminatlar iade edilir.

- Mükellefçe süresinde başvuru yapıp gerekli belgeler ibraz edildiği halde gümrük beyannamelerinin veya gümrükçe onaylı fatura ya da özel faturaların teyidi alınmadığı için yerine getirilemeyen iade talepleri, tarh zamanaşımı süresinin geçmesi halinde, teyit beklenmeksizin yerine getirilir. Bu husus ihraç kaydıyla teslimlerde tecil edilen verginin terkinin ve iade işlemlerinde de geçerlidir.

Gümrük beyannameleri veya bunlara ilişkin listelerin teyidi gerçekleşen kısmına isabet eden tutarların kısmen iadesi de mümkündür.

Yukarıda yer verilen konuda ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi rica ederiz.

Yararlı olması dileğiyle, saygılarımı sunarım.

Murat KÖSEOĞLU
Serbest Muhasebeci
Mali Müşavir